

Sv. Peter Klaver, apostol zamorcev,
prosi za nje in za naše podjetje!

Odmev iz Afrike

Blagoslovljen po Piju X.

Upravništvo: TRST, via del Ronco 6.

Stane za celo leto K 150.

Vsak prvi torek v mesecu daruje eden
vlč. misijonarjev v Afriki eno sv. mašo
za žive in mrtve ude.

Empadeni v deželi Matabele, Rodezija.

(Piše o. Hartmann, D. J.)

Daš misijon se je mirno in enakomerno razvijal. Zaradi tega tudi nisem tako dolgo nič pisal v »Odmev«, kajti čitatelji imajo radi kaj takega, kar se razločuje od vsakdanjega. Ne morem pripovedovati o bojih z levi, tudi ne o krvavih lokih in puščicah, niti o izstradanih pohabljenicah. Našega dobrega, v resnici blagega o. Prestage, D. J., smo to leto zgubili. Bil je že čez četrto stoletja v našem misijonu in ni vzel nikdar dopusta, čeravno so se mu bogati prijatelji dvakrat ponudili, da mu plačajo vozne stroške na Angleško. Od črncev se ni hotel ločiti niti za pol leta.

Z veliko težavo je začel leta 1887. ustanavljati postajo Empadeni. Sam je delal kakor kak delavec: sekal je drevesa, žagal les, vozil, zidal hišo, pokrival streho, vse je delal sam; in pri vsem tem je bil vedno vesel in prav dobre volje. Žuljevih in razpokanih rok se je veselil, bile so mu ljubše ko zlati prstani. Vedno je imel dober tek, vedno je bil zadovoljen. Leta in leta ni imel drugega kuharja ko o. Hartmann, in umetnost v kuhanju ni bila od daleč. Novice je rad slišal in vedno se je veselil dneva, ko je prišla pošta. To je pa bilo takrat zelo redko, namreč enkrat v mesecu. V dolgih letih svojega

misijonskega življenja si je pridobil skušnjo in poznanje značaja domačinov kakor nihče drugi in njegova ljubezen do njih je storila, da je večkrat spregledal njihove slabosti in napake, čeravno je znal biti tudi strog o pravem času. Črnci so pa dobro vedeli, da tudi njegova strogost izvira iz njegovega dobrega srca in zaraditega so ga tudi čislali in ljubili. Bil je v celi deželi znan, vsaj po imenu. Guma — to ime so mu dali črnci — je bilo ime blagega moža, ki vse črnce ljubi in katerega imajo zopet črnci radi.

Bil je pa tudi vzgleden redovnik, mož molitve, vere in zaupanja v Boga. Če ni nobena zvezda več bliščala na podnebu, če je zginilo vse upanje, njemu, dobremu očetu, niso nikdar vgasnile zvezde. Če je imel mnogo težav, je bilo njegovo zaupanje v Boga desetkrat, dvajsetkrat večje. Storil je, kar je mogel, molil je in pustil čas in način, kadar in kako bode Bog pomagal, milosti božje modrosti in ljubezni. Ko je prišla leta 1839. huda nevihta čez postajo Empandeni, tako da so jo morali misijonarji zapustiti, ni zgubil o. Prestage zaupanja v Boga. Čez leto se je vrnil on in o. Hartmann pogumno nazaj in je začel težko delo zidanja in poučevanja. Komaj je začel delo, že je izbruhnila divja prekucija med črnci. Pa razupiti Empandenci niso storili misijonarjema nič žalega, to je bilo tem bolj čudno, ker so sicer v celi deželi besneli zamorci nasproti belim in so jim prizadeli najsramotonejša nasilstva. O. Prestage si je celo upal med upornike, kjer je vladi dobro služil, kar se je tudi popolnoma in hvaležno priznalo v angleškem parlamentu in sicer od tedanjega ministra za kolonije, Mr. Chamberlain.

Pred petimi leti so predstojniki izprevideli, da je potrebno, da odvezamejo o. Prestage za njegova visoka leta težek jarem misijonskega vodstva in mu odkažejo ložje mesto. Sedanji predstojnik postaje, o. Leboeuf, je lahko zidal na temelju, ki ga je Prestage postavil.

Postaja razpolaga s štirimi očeti, med temi o. Richartz, ki si je pridobil kot ustanovitelj daleč na okoli znane in krasne postaje Chishawasha nesmrtnе zasluge; potem s štirimi bratljajiki in petimi sestrami od Notre Dame, ki vodijo šolo. Zadnje leto se je naš misijon zelo povzpел. Poleg dveh prejšnjih stranskih postaj ob Reki Embagwe smo letos ustanovili še dve; jedno od teh v neki vasi, ki je na najslabšem glasu v naši pokrajini. Ljudje tam so bili tako hudobni, da si je vsak raje premislil, če je šel mimo, ali bi šel notri ali ne. Sedaj se je pa spreobrnilo mnogo mladih mož in žen v tej vasi in tudi veliko število šolskih otrok se pripravlja na sveti krst. Enak preobrat se opazuje tudi ob reki Embagwe.

Odkod pa ta čudna prememba, ki je tako velika, da zdaj vasi, katere so se pred nekaj leti raje preselile, ko bi svoje otroke v šolo pošiljali, jih zdaj tako radi pošiljajo? Ali se imamo

za to veselo in tolažilno prikazen zahvaliti blagoslovu najsvetejšega Srca Jezusovega? Kdo ve? Na vsak način je čudno, da se je ta preobrat na boljše začel z vpeljanjem pravega obhajila ob prvih petkih v mesecu. Marsikateri mladenič pride ob prvih petkih tri ure daleč in še od dalje. Sploh napravi pouk sedaj mnogo globlji vtis na srca ko prej. Kako je mnogokrat prej človeka poparilo, če je videl, da pridige o trpljenju Jezusovem ne napravijo nobenega vtisa; da, še celo smejali so se. Sedaj je pa vse drugače. Tiho in zamišljeni zapustijo tak pouk, katerega so pazljivo in ginljivo poslušali. Večna hvala najljubeznivejšemu Srcu Jezusovemu!

Pred nekaj dnevi se je vrnila Neža Usikaulapi, nečakinja nekdanjega ljutega poglavarja Matabelcev, Lobengula, k šolskim sestram, ker je bila poldrugo leto odsotna od naše postaje pri svoji materi. Če človek ve, kolikermi nevarnostim je posebno deklica izpostavljena med pagani, bi ne bilo čudno, če bi izgubila vero in nrvnost. Pa, hvala Bogu, pokazala se je otroka plemenitaša; nepokvarjena, v veri celo potrjena, je prišla nazaj. Na potu semkaj jo je na poseben način varovala Mati božja. Morala je iti čez naraslo reko. Ko je bila v sredini, je zapazila, da ji ne bo mogoče vode prebresti. Ko se je nazaj obrnila, se ni mogla več obdržati in valovi so jo zagrabili. »Marija, moja mati, pomagaj mi!« je molila v svojem velikem strahu; in glej pomoč je prišla, nek črnc je bil blizu in jo je zapazil. Hitro je skočil v valove in jo prinesel na suho. V svoji prtljagi je imela podobo milostnega kipa naše ljube Gospe iz »Kirchental-a«, one lepe in prijazne romarske cerkve v solnograških bregovih, kamor vsako leto roma na tisoče ljude iz Avstrije, Bavarskega, Tirolskega in Solnograškega. Pred jednim letom je bila njena mati na smrt bolna; tedaj je pokleknil dobri otrok zaupljivo pred kirchentalško Mater in je molil: »Moja ljuba Mati božja kirchentalška, ohrani mi mojo mater pri življenju«. Mati milosti je uslišala plemenitega otroka. Kirchentalško Mater božjo zelo ljubijo v Empandeni-ju. Njene podobe in svetinje so »zaklad« otrok. Na praznik Brezmadežnega spočetja je bilo prvo veselje, ki ga je imel o. Hartmann, da ga je namreč neka mala katehumenka prosila za svetinjo »kirchentalške Marje«.

Ali se bodo cenjeni bralci »Odmeva« usmilili tudi Empandeni-ja v svojih pobožnih molitvah? To daj Bog in blažena Devica!

Kdor deli **milosčino za misijone**, postane tako sodruknik apostolskih mož v daljnih deželah in deležen njihovih zaslug. **Obilen** blagoslov božji se izliva na vse ki podpirajo sv. misijone z milodarji, tudi če s prav malimi; ti dobrotniki vrše namreč **mnoga dela krščanske ljubezni obenem**, in najbolj božje izmed vseh božjih del je sodelovati z Bogom za izveličanje duš.

Misijonski dopisi.

Apostolski vikarijat Severni-Zanguebar.

Očetje sv. Duha.

Sledeče pismo čast. o. Bugeau, ki je že v »Odmevu« poročal o originalnem načinu paganske spovedi, bo gotovo zelo zanimal naše bralce.

Misijon sv. Avgusta je oddaljen tri milje od Nairobi in je prva misijonska postaja v Kikurju. — Že dolgo je želelo mnogo misijonarjev ustanoviti v deželi Kikurju misijonsko postajo, toda njihova želja se ni mogla izpolniti, kajti dolga pot s karavano je bila vsled slabega zdravja misijonarjev in vsled primanjkanja denarja nemogoča. Ko so pa sezidali železnico, ki vozi od Mombassa skozi deželo Kikuryu do Uganda, je bila ta težkoča srečno premagana.

Komaj dva meseca je vozila nova železnica, in že je postavil preč. apostolski vikar, msgr. Allgeyer, v spremstvu enega patra in enega brata svoj šotor v Nairobi. To se je zgodilo leta 1899. Nairobi so vrata k Kikuryu; tukaj se konča velika puščava Ukamba in se začne rodovitna planjava in hribovje Kikuyu. Nekaj vladnih uradnikov, goaneških trgovcev in Indijcev, kateri so se že tukaj naselili, brani mala četa zamorskih vojakov proti napadom silnih in divjih Wakikuyu- in Massai-rodov.

Domači glavarji so imeli takrat kot gospodarji dežele veliko moč. Ker so bili preslabi, da bi postopali sovražno proti Evropejcem, so jih smatrali za neljube goste, kateri so hoteli skazovati le gostoljubnost. Vendar je eden ponudil prostovoljno misijonarjem prostor zraven svoje bajte in je bil ponosen na to, da jim je lahko skazal svojo prijaznost. Vsak večer je poslal prišlecem mleka, strdi, včasih tudi kako debelo ovco. Nasprotno so misijonarji radi pomagali domačinom s strelnim orožjem, če so jih napadli sovražni Massai, ali so gasili goreče bajte in ko je tudi tukaj razsajala strašna lakota, se je misijonska postaja naravnost žrtvovala za stradajoče. Stotero umirajočim otrokom so se po sv. krstu odprla nebesa.

Bil je že čas, da se lotijo stalne ustanovitve misijona, kajti dosedanje stanje je bilo samo začasno. Sedaj so se pa pokazale nove težkoče. Bilo je jasno, da se bode v kratkem naselilo zelo mnogo Evropejcev v lepi in zelo rodovitni deželi, da bodo potem povečali mesto in nakupili vsa bližnja zemljišča. Kaj pa potem? Ali naj pustimo naše zamorce, pregnane s svojih posestev, v oblasti novih posestnikov? Ali naj mirno gledamo, da bode naš misijon odvisen od njihove dobre volje? Ne, bilo je nasprotno potrebno, da smo si pravočasno zagotovili za misijon precejšen kos

zemlje, kjer bi naj zamorci živeli v velikem številu prosto in mirno, kjer bi nemoteno obiskovali cerkev, se udeleževali svete maše, otroci se pa odgojevali za Boga. V tej naši misijonski pokrajini bili bi mi ravno tako prvoborniki za poljedelstvo kakor za vero; sejali bi dobro seme v zemljo in ob enem seme nebeškega nauka v srca. Le na tak način bi si lahko postavili tukaj trdno središče, od koder bi se pozneje širili misijoni na vse strani. Msgr. Allgeyer je pozdravil ta predlog kot nekaj navdih od zgoraj, kar je tudi bil v resnici, kajti le po mnogem trudu in mnogih žrtvah se je mogel doseči.

Že pri prvih pogajanjih smo naleteli na ovire. Vlada je bila nasproti predlogu zelo mrzla, kar nas je začelo skrbeti. Vlada je hotela podpirati Evropejce, pa tudi varovati pravice domačinov. Težaven položaj!

Konečno smo dobili po prizadevanju msgr. Allgeyer in o. Burke in s privolitvijo domačinov 500 oralov zemlje, kmalu na to 640, deloma na ime misijona, deloma na ime msgr. Allgeyer in o. Burke. Dobili smo pokrajine pod istimi pogoji kakor sosedni ptuji naseljenci: hišo zidati, najmanj 48 oralov obdelati, nepredorne pragozde pretrebiti in predvsem vsako leto dva rupija za oral plačati. V treh letih pi potem vlada vse pregledala in nam oddala mali del pokrajine v posest.

Misijonarji niso zgubili poguma, čeravno niso imeli drugih sredstev ko svojo delavnost. Spominjajoč se menihov v srednjem veku, ki so se bavili zraven vede tudi s poljedelstvom in so na tak način omikali divje nemške čete, so sklenili ravno tako ravnati. Tu kakor tam so morali premagati istega sovražnika z istimi sredstvi: lenoba domačinov z zglednim delom, z udeležbo pri našem delu. Glavna napaka naših zamorcev, iz katere izvirajo žalibog vse druge strasti, je lenoba. Za živež jim delo ni potrebno, kajti zelo rodovitna zemlja, malo prhka, rodi koruzo, patate, fižol v veliki množini. Delo na polju oskrbujejo žene, možje se pa iztegujejo na solncu ali pa pijejo pri ognju in pripovedujejo o junških činih, katerih niso nikdar izvršili. Mladina se razveseljuje na plesu.

Posebno smo morali paziti na to, da smo zastavili hudobnemu duhu vhod v njihova srca s tem, da smo lene učili resnega dela; le na tak način jih je bilo mogoče sčasoma pridobiti za vero in čednost. Sklenili smo jim dati malo plačilo za dovršeno delo, da bi jih tako npravno povzdignili in jim dali okusiti veselje nad tem, kar pridobijo z lastno močjo. Sčasoma bi potem lažje spolnjevali božjo postavo: »V potu svojega obraza bodeš kruh jedel«, in bi radovoljneje sprejeli visoke nebeške resnice, ki sledijo iz tega.

Zbrali smo tedaj nekega dne poglavarje naših vasij in smo jim razložili naš in njihov sedanji in bodoči položaj. Poslušali so nas s strahom in ob enem z zaupanjem, kakor očeta, ki govori svojemu otroku o novem življenskem delovanju. Konečno so obljubili nam pomagati. Kmalu na to so prosili prebivalci jedne

cele vasi, pregnani od evropejskih naseljencev, pri nas sprejema in so se zavezali, pri nas delati. Sedaj se je začelo novo življenje.

Pod previdnim in skrbnim vodstvom misijonarjev so očistili zemljišča grmovja, izkrcili cele gozde, druge zopet razredčili in napravili po lepih potih pristopne. Skopal so čez jeden kilometer dolg vodotok, da bi napeljali v naš vrt vodo iz Nairobi-reke, tako da lahko dobimo sveže zelenjavo na našo mizo. Tudi sadonosnik smo nasadili in skušamo najpoglavitnejša evropska sadna drevesa prilagoditi tukajšnjemu podnebjju. Kmalu bodo stale nase marelice, breskve, in jabolčna drevesa zraven tukaj navadnih pomarančnih, mango in dateljevih dreves. Tudi smo napravili prvi poskus s kavino rastlino; podnebye ji prija in po petih letih nam bo rodilo več tisoč kavinih grmov.

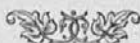
Žalibog nam je vsled pomankanja sredstev ne mogoče, našo malo naselbino dalje razširiti, ker le tedaj bi pokrili naše izdatke, ker stroški za vzdrževanje so veliki; tudi plevel, ki vedno zelo hitro poganja, je treba v enomer uničevati. Mnogi tukajšnji naseljenci so že to dosegli, k čemur nam manjka sredstev. Ker kavnine rastline, katere so od nas dobili, marljivo gojijo in jih lahko sadijo na najboljših zemljiščih, imajo že upanje na lep dobiček. Mogoče bo dobivala vsa dežela nekoč glavni dobiček od pridelovanja kave.

Z našimi zamorci smo tudi začeli staviti hiše, kar je pa tukaj težavno. S smodnikom in železnim kolom moramo lomiti kamenje iz zemlje. Z veseljem je nosijo zamorci na pripravljeni kraj, kjer je potem obdelujejo z ravno istim, če ne večjim veseljem, kakor nekoč, ko so, ozaljšani s peresi, lazili po gozdih in pašnikih, ali, mirno sedeč v senci, nabirali bisere v vrsto ali pa rezali sladkorjevo trstiko. Že sedaj se veselijo dneva, ko bodo dobili skromno plačilo.

Ljubi Bog je blagoslovil naš trud. Pri vednem delu so prišli naši ljudje vsak dan v dotiko z misijonarji in so začeli spoznavati ljubega Boga. Mnogo jih je že gorečih kristijanov, na dan Gospodovega vnebohoda jih je dvanajst slovesno obnovilo krstno obljubo in prejelo zakrament sv. birme. Čez sto otrok obiskuje vsak dan krščanski nauk deloma tukaj, deloma pri sosednjih postajah. Radi bi jih videli v pravi šolski sobi mesto v sedanji ubožni bajti. — Odraslih pride zelo mnogo k božji službi, pa prišlo bi jih še mnogo več, če bi imeli za vse dovolj prostora. Pogosto slišimo: »Če bi vsi prišli, kakor ti hočeš, oče, kje pa naj ostanejo?« — Da, to je žalikog resnica! Če bi imeli vsaj kako kapelo! Kako bi potrebovali hišo božjo! Ljubi Bog je v resnici že predolgo zadovoljen z začasnim malim stanovanjem. Že dvakrat se je moral preseliti, a vendar še ni lastnem stanovanju. Prva takozvana kapelica — mokra in temna bajta iz ilovice, je bila preveč nevrredno stanovanje za našega Gospoda in Boga. Prenesli smo zato najsvetejše v jedno sobi naše misijonske hiše, katera je bila prvotno odločena za našo porabo, ker je pa prostora samo za majhen del naših

kristijanov. Upam, da nam bodo usmiljene duše, katere z veliko radostjo bivajo v hiši Gospodovi, pripomogle k prostornejši in vrednejši hiši Božji.

Da, cerkvico bi potrebovali in sicer lepo cerkvico, katera bi visoko zgoraj na našem gričku gospodovala nad celo pokrajino. Kako lepo bi se njen zvonik vzdigoval, kažoč s tankim vrhom proti nebu, nad našimi zelenimi evkaliptami in cipresami! Če bi naš mali zvon, kateri sedaj še v vrtu na par tramovih visi, zadonel dol z višave, kako se donel doli v dolini do src naših črnih Tyrite, Kolika edinost bi vladala v naši vasi, če bi imeli zvonik! Preljubi bralci »Odmeva«, dajte nam cerkvico, dajte nam zvonik!

Veseli uspehi katoliške vere v Spodnjem Zambeziju.

Preč. o. Hiller, ki je dobro znan po Avstriji vsled svojih potovanj v prosep misjonov, piše ravnokar glavni voditeljici v Rim sledeče:

Boroma, 10. pros. 1908.

Najbrž bodete huda name, ker Vam od nas tako dolgo ne dojde nobeno poročilo. Že sem imel napisano dolgo pismo o svojem potovanju in o sprejemu tukaj; manjkalo je le še nekaj vrst do konca. Tedaj pa sem moral oditi v deželo Makanga, kjer bi naj poiskal prostor za novo postajo. Komaj sem zopet prišel domu, je želel guverner v Tete, da zopet odpotujem, a zdaj veliko dalje, do Nyassa jezera. Podal sem se takoj do angleške meje v deželo Angori. Našel sem tam krasno pokrajino, kakoršne si nisem nikdar tam predstavljal. Lepe planjave, 1300 m nad morjem, svež, hladen zrak, termometer ne kaže nikdar nad 31°, nikdar pod + 2°; to je za zamorca že precej mraza. V Zambeziju imamo vročino, kakor bi nam kuril, med 43° in + 12°. Zemlja lepa, rodovitna, plodonsna; ne rabi nobenega gnoja, — povsod polno vršcev, v največji suši krasnih cvetic v izobilju. — Kar raste v Evropi, raste tudi tukaj, kakor se vidi na protestantskih postajah, pa tudi tropične rastline uspevajo, ker je podnebje ugodno.

Tukaj sem veliko krajev preletel, da bi jih spoznal, posebno pa tam, kjer so se naselili protestanti. Potem sem pa obiskal očete v Nzami, kjer imajo lepo postajo. Povabil sem jih tudi, da mi pomagajo zasesti zelo važno točko, ker je stavila portugalska vlada zelo ugodne pogoje. Apost. prefekt M. Prézeau je došel v Boromo, jaz sem ga takoj peljal h guvernerju, ki nam je takoj zagotovil deželo ter nam določil obširno polje za naše delovanje. K temu rabim denarja in ljudij. Ljudij pričakujem iz Galicije, denar pa — nekaj ga še sicer imam od svoje zadnje zbirce, pa

premalo. Upam torej da bo družba sv. Petra Klaverja posegla pod rame nam in oo. Maristom.

Do jezera Nyassa, kjer bivajo v Kochidamoti beli očetje, je od naše postaji samo sedem ur. Naša postaja leži ob reki Refidzi, blizu gore Domve, dočim so Maristi ob reki Revugne, tri ure od Nzama naseljeni. Nzama je na portugijski meji. Obe mesti sta takorekoč središči cele pokrajine. A kakšni ljudi bivajo tu? Angoni so eden najboljših rodov afriških, podobni Ungandas. Vsi tam me poznajo ker jih je več stotin delalo pri stavbah v Boromi; ko sem jim tedaj rekel, da hočem tudi pri njih postaviti cerkev, so bili zelo veseli. Ti ljudi hočejo vsi znati brati in pisati. Montforški očetje so že po vaseh ustanovili šest šol ne samo za male, temveč tudi za odrasle. Videl sem na svojem potovanju starega moža, ki je držeč knjigo v roki slovkoval: b—a, ba, b—o, bo itd. So del Zulu-roda in so se tukaj naselili po smrti Muselikatči-jevi. Večinoma so sprejeli tukajšni deželni jezik, ki je zelo podoben narečju ob Zambeziju. Benediktinci iz Dar-es-Salaam so se podali na večtedensko potovanje, da so prišli do tega rodu, kjer so našli takoj voljne poslušalce.

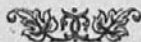
Da bi vendar mogel takoj svoj načrt izvesti! Do tja vodi lepa cesta, pripravna za parne avtomobile, ki je stala 90.000 mark. Dobra je sicer za avtomobile, da bi le mostovi bili močnejši. Avtomobile na paro se ne obnesejo tako dobro, kakor bencinovi motorji, ker v deževnem vremenu se preveč pogrezajo a ob času suše jim manjka vode. Eden bencinov avtomobil že je na potu v Zambezi, pa ne bo za velike tovore, ker je cesta včasih prestrma. Z osebnim avtomobilom se pride tja v enem dnevu, dočim se vleče drugače pot šest dni. Čas je denar in pri misijonarju — duše. Skušal bom to izvesti kakor hitro bodo mostovi popravljani, za kar da vlada še 20.000 mark.

Drugače nam gre dobro. Imamo obilo dežja, polja kažejo krasno in ljubi Bog nas bo obvaroval letos lakote, če se le ne bo nasulo kobilic ali če ne pride povodenj.

Pristavek glavne voditeljice.

Kdo se ne veseli teh krasnih pogojev za razširjanje sv. vere v Afriki! Kdo bo pripomogel družbi sv. Petra Klaverja do sredstev, ki jih prosi o. Hiller?

Naslov: Salzburg, Dreifaltigkeitsgasse 12, ali Rim, via dell' Olmata 16.

Iz Kartuma.

Apostolski vikar Osrednje Afrike, škof Geyer, piše glavni voditeljici Klaverjeve družbe sledeče:

V sledečem podajam Vašemu blagorodju kratko poročilo o vodstvu in stanju svojega vikarijata leta 1907. Natančne podatke o dušepastirskem delovanju podam prihodnjič, ko dobim koncem leta poročila iz postaj.

Dočim nam je prejšnje leto pomrlo več misijonarjev, preživeli smo to leto še dokaj srečno. Edina sestra Marijana nam je umrla 9. malega srpana na mrzlici. Sicer je bilo zdravstveno stanje še dokaj dobro. Dosegli smo to s tem, da smo se ob času dežja v nezdravih krajih Belega Nila in Bahr-el Ghazalu medsebojno podpirali s tem, da smo se menjavali. Med tem so si drugi v suhih krajinah severnega Sudana oživili in okrepi moči.

Nadalje je prepotrebno, če hočemo ohraniti življenje in zdravje misijonarjem v teh nezdravih, z mrzlico prepojenih krajih, da skrbimo za zdrava in dobra stanovanja. V tem oziru se je letos mnogo storilo. V Lulu imajo sestre prostorno in suho poslopje, zidano iz opeke in v Atigo dvonadstropno hišo istotako iz opeke, v kateri prebivajo misijonarji. V Wau smo postavili začasno hišo iz desk s tremi sobami in prijetno verando. Vsa zidarska in tesarška dela so prevzeli naši bratje lajiki, pomagali so jim pa domačini.

In hočem le malo namigniti, kako se zida hišo v tej divjih, daljnih krajih. Opeko morajo delati in žgati bratje na licu mesta, kjer se postavi hišo. Vapnjenec prihaja iz Kartuma, les dobivamo iz Evrope. Delavci so divjaki, ki jim je delo tuje in sploh vsako delo sovražijo. Razumljivo, koliko je treba potrpljenja, da se postavi na ta način dvonadstropna hiša, le 23 m dolga, 8 m široka in 5 m visoka.

Ljudstvo Schilluk, kateremu sta posvečena misijona Lul in Atinga, je sicer divje in bojovito, a ne brez vseh dobrih lastnosti. Rod Schilluk veruje v najvišjo bitje, ki ga imenuje Dschuok. Tudi časte svoje prednike, posebno svojega prvega kralja Nykangu. V нравnem oziru spoznavajo tudi razloček med dobrim in slabim. Ljudstvo in misijonarji se vedno bolj zблиžujejo, zato upamo, da napoči z božjo pomočjo kmalu čas milosti in splošnega spreobrnjenja.

Prvo večjo žetev dosegli smo letos v Kayango v okraju Bahr-el Ghazal. 28. svečana je bilo tam prvih 8 domačinov slovesno krščenih, dočim je bilo drugih 12 sprejetih v katehumenat. Okoli misijona rase krščanska občina, ki kaže najlepše upanje. Če pomislimo, da je bil misijon komaj pred tremi leti ustanovljen, je s tem dovolj rečeno, in to nas tudi navdušuje.

V Wau, glavnem kraju Bahr-el Ghazala, se dobro obiskana šola lepo razvija, v mizarski šoli, ki jo vodi večš brat, se pa vzgajajo dečki v koristnem delu, kar je velike važnosti, saj je v okrajini mnogo lesa, zamorci pa tudi ne bi postali brez delavnosti nikdar dobri kristjani.

Zelo koristno bi bilo za misijon med temi poganskimi rodovi, če bi vpeljali redovnice. Domačini so namreč zelo nezaupljivi in možje so često ravno tako ljubosumni na svoje žene, kakor matere na svoje otroke. Zato je misijonarjem večkrat zelo težko priti do bolnikov, kar bi bilo za sestre mnogo lažje. Za izobrazbo ženske mladeži je pa sodelovanje redovnic mnogokrat neizogibno potrebno. Slednjič pa mi ni treba dokazovati, kako koristno je delovanje

sester v misijonskih krajih, saj je to splošno znano in priznavajo celo naši nasprotniki in drugoverci. Predno pa moremo poslati v te puste in oddaljene kraje sestre iz kongregacije »pobožnih mater zamorske dežele«, postaviti jim moramo stanovanja iz kamenja ali opeke. V to svrhu pa potrebujemo sredstev in tako je plodonosno delovanje sester med pogani v prvi vrsti od denarnega vprašanja.

Kakor se v južnih poganskih pokrajinah razširja naša sv. vera s tem, da se spreobračajo domačini, tako se množi tudi v severnih delih vikarijata, kjer se naseljujejo evropski in orientalski katoliki. V dušepastirstvu in šoli skušamo vse mogoče za nje storiti.

V Assuanu se vzgaja v naši hiši 32 dečkov iz okolice in en del teh nas navdaja z upanjem, da nam bodo kot katehisti pomagali v nubiski Nilovi dolini. Na praznik obrezovanja Gospodovega sem slovesno sprejel tam sedem razkolnih Koptov v našo cerkev, na praznik Sv. treh kraljev pa so bili birmani in obhajani. Slovesnosti so pa prisostovali avstroogerski poslanec grof Koziebrodzki, ki je prišel nalašč iz Kaire in naš generalni predstojnik o. Colombaroli. Mnogo dobrega store sestre v dekliški šoli, kjer imajo zdaj že 12 gojenk tudi na stanovanju in hrani, skrbe pa tudi za ubožno lekarno. Posebno blagodejno deluje za tujce tamošnji misijon po zimi, ko jih mnogo prihaja iz različnih dežel, posebno Angleži in Nemci, ki si pod milim podnebjem iščejo zdravja in krepila in se umikajo hudim evropskim zimam. V okraju Assuan leži ob prvem Nilovem kataraktu Schellal, kjer je vlada pustila povišati nasipe. Tu dela mnogo delavcev, med katerimi je 600 katolikov. Ti ljudje, ki delajo v razbeljenem granitnem pečevju, so posebno potrebni naše pomoči.

V Port Sudanu, novi lukii ob Rudečem morju, prepustila nam je vlada brezplačno pod gotovimi pogoji v središču večje zemljišče. Kapela, poslopje s stanovanji in šola narejeni so iz desk kakor sploh poslopja v tem kraju. Poleti dosega temperatura celo v senci 50—52° C. Največ skrbi imamo s pitno vodo; celo v globočini 340 metrov najdemo samo slano vodo. — Tu je nad 300 katolikov. Tolazilno je dejstvo, da primeroma mnogo ljudi skrbno opravlja velikonočno dolžnost, kar je v tukajšnjih razmerah posebno dobro znamenje. Zadnji dan malega travna obiskal sem ta kraj in birmoval. Iz Port Sudana delujejo naši misijonarji tudi med železniškimi delavci železnice ob Rudečem morju v Suakinu, ki je pa v primeri s Sudanom vedno manjši.

V Omdurmanu, starem prestolnem mestu Mahdija, se je letos število vernikov zelo pomnožilo, ker jih je nekaj prišlo iz Sirije. Zvečine se drže melhitskega obreda in so zelo zvesti cerkvi in duhovnikom. Deška in dekliška šola sta dobro obiskovani.

Požrtvovalno delujejo sestre nadalje v Halfaya v dekliški šoli in sirotišnici za deklice, oskrbujejo pa tudi lekarno za ubožce.

V Kartumu, glavnem mestu, močno škoduje razvoju mesta denarna kriza, ki se na večih mestih sveta kaže. Vendar je to le trenutno. Med približno 20.000 prebivalci, ki so mohamedanci,

živi tudi mnogo kristjanov: Angležev, Italijanov, Matezov, Avstrijcev, Nemcev, Indijcev, Egipčanov, Levantinev in mnogo Grkov. Poleg dušepastirstva je naša glavna skrb šola. Dekliško šolo sester obiskuje 60 gojenk, deško 42 učencev, v internatu jih pa stanuje 22. Da se ohranijo sadovi dobre npravne vgoje, ustanovilo se je društvo »Viribus unitis« v varstvo učencev, ki so že izstopili.

Letos tu nastavljeni angleški polk ima zvečine same katolike; 550 jih je in prihajajo vsako nedeljo v vrsti z godbo k službi božji, k maši in pridigi, kar se pa vse na prostem vrši, ker bi v kapelici niti peti del vojakov ne imel prostora. Neobhodno je torej cerkev potrebna. To je le tedaj mogoče, če zberem za to potrebnih sredstev, ker misijona kot takega nikakor ne smem oškodovati, ker bi lahko hiral na tej rani leta in leta. V svojih pridigah v avstrijskih in bavarskih cerkvah sem priporočal to podjetje in sem dobil že marsikako izdatno darilo poleg vsote 2000 frankov, ki ste mi jih Vi blagovolili poslati. Moram torej še dalje zbirati in z božjo pomočjo upam, da si postavimo tudi v Kartumu svojo cerkev.

Nadalje delujemo tudi med raztresenimi katoliki v okolici. Neki za sveto stvar navdušeni misijonar jih nepretrgoma obiskuje in je prepotoval v preteklem letu Sudan od Kassale na meji Abesinije do Nahuda na meji Darfura in od Assuana v zgornjem Egiptu do Duema ob Belem Nilu. Ves trud in težave, ki jih je imel na tem potovanju, so mu bili obilno poplačani z bogatimi sadovi, ki jih je dosegel. Ti katoliki, ki cele mesece ne vidijo duhovnika, se ga močno veselijo, ga prijazno sprejemajo in so mu hvaležni, da morejo prejeti sv. zakramente.

Kakor se Sudan z glavnim mestom v izkušenih in delavnih rokah angleške vlade lepo razvija, tako tudi naš misijon. Vedno se kažejo nove potrebe, ki bi jim morali zadostiti. Naravno, da nas stane mnogo denarja, toliko denarja, da ni nikakega razmerja med sredstvi, ki jih imamo in med našo zadrego. Trebalo bi ustanoviti nove postaje v notranjih krajih, posebno misijon ob zgornjem Nilu, a vsled pomanjkanja denarja mora marsikaj potrebnega izostati. V obstoječih postajah komaj vzdržujemo 36 duhovnikov, 42 bratov in 42 sester. Pomanjkanje denarja je najhujše v naši službi. Sicer se trudimo, da bi se nam tukaj odprli kakšni viri dohodkov, a zato potrebujemo v teh daljnih, divjih krajih časa in tako smo začasno le še navezani na darove iz Evrope.

Blagor njemu, ki se usmili siromaka in ubožca; ob dnevu nesreče ga bo rešil Gospod. (Ps. 40; 2.)

Misijon Adjara v Dahomey-u.

C. o. Bauzin iz Lyonske misijonske družbe opisuje z dne 10. listopada 1907. iz Adjara glavni voditeljci sv. Petra Klaverja družbe potrebe malih zamorčkov tega dela Dahomey-a v sledečem pismu. Upamo, da bodo te besede močno ganile naše bralce, še bolj pa bralke.

Prvič imam čast, da Vam pišem in poročam o svojem zelo zelo malem misijonu, o misijonu Adjara v apostolskem vikarijatu Dahomey.

Ustanovil ga je začetkom leta 1902. rajni, nepozabni msgr. Dartois.

Škof Steinmec, apostolski vikar Dohomeyski, desno o. Bauzin, levo o. Renier.

Pretekli teden smo pozdravili in sprejeli svojega novega apostolskega vikarja msgr. Steinmetza. Komaj se je ukrcal (zapustil je Francijo 12. vinotoka), že je začel skrbeti, čim preje obiskati vse postaje vikarijata, da bi delil zakrament sv. birme.

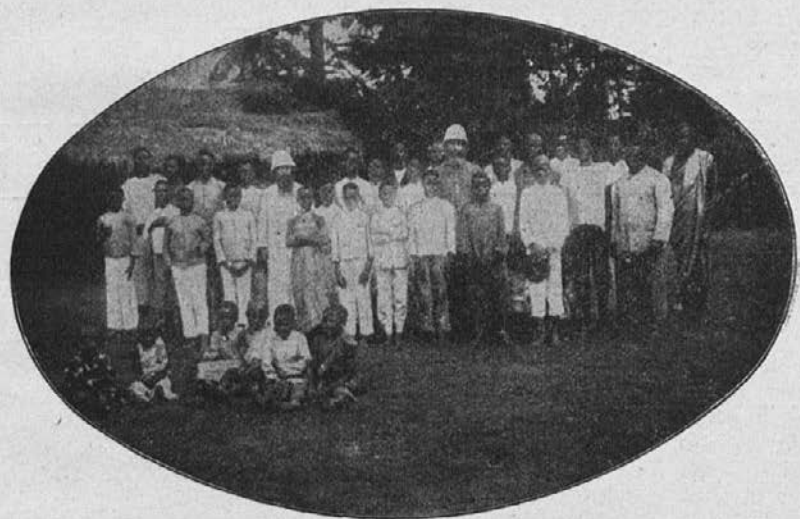
Tu je bilo 21 mladih kristjanov tako srečnih, da so sprejeli ta zakrament. Kako smo bili pač veseli, ko smo gledali prvič, odkar je naša postaja ustanovljena, v mali sobici, ki nam služi za kapelico, apostolskega vikarja opravljati službo božjo z mitro in škofovo palico. Ker so vabili zvonovi dalj ko navadno in so različni okraski naznanjali prebivalcem vasi, da se vrši posebna slo-

vesnost, prihitelo je mnogo paganov, ki so bili na prostem navzoči pri teh ceremonijah.

Predno je začel zakrament sv. birme deliti, razložil je velečastiti gospod, kaj hoče storiti in vsi, kristjani in pagani, so ga prav vestno poslušali. Porodila se je v mojem srcu goreča želja, da bi sv. Duh, ki bo utrdil mlade kristjane v veri, ganil tudi srca paganov, ki so gledali sv. dejanje, ne da bi je razumeli.

Med njimi je bilo nekaj otrok od 10—12 let. Zdelo se mi je, da gledajo nevošljivo na svoje mlade tovariše, ki pobožno in zbrano strežejo vikarju; v duhu sem napravil cel vojni načrt, ki sem ga sklenil razodeti tudi apost. vikarju.

Po službi božji razodel sem svoje misli v daljšem pogovoru

Birmanci v Adjari (desno škof Šteinmec, levo o. Bauzin).

vlečastitemu gospodu, da je v Adjari najboljše in najgotovejše sredstvo, če hočemo pomnožiti število molivcev pravega Boga, da podvojimo število notranjih misijonskih gojencev, ker na te krščanski duh najbolj vpliva. Odgovoril pa mi je: »Rad bi Vam pomagal, dragi pater, a začasno mi skoro ni mogoče. Pišiti, pomagajte si s prosjačenjem! Ne poznate li nikogar, ki bi se zanimal za Vaš misijon?« Molčal sem in pomišljal. Tedaj sem se spomnil na Vas, gospa grofica, in prosim Vaše blagorodnje velikodušnih darov za male črnčke tega dela apostolskega vikarijata Dahomey. Govorim namreč o notranjih gojencih, o otrocih, ki so od misijona popolnoma preskrbljeni s hrano, obleko in šolskimi knjigami. Najmanjši stroški za vzdrževanje takega otroka znašajo letno 50—55 frankov. Gotovo je zelo draga reč, a potrebna. Vem, da bi marsikak otrok

iz vasi rad obiskoval misijonsko šolo, pa ga stariši ne puste, ker bi ga morali v tem slučaju rediti.

Tu imajo namreč črnci radi veliko družino, a skrb za njo jim je pa drugo vprašanje; zelo zgodaj mora otrok sam skrbeti, da se preživi. Če bi torej imel več sredstev, bi lahko pomnožil število notranjih otrok. Zagotovil bi stariše, da niti od njih, niti od otrok ničesar ne zahtevam in stvar bi se lepo iztekla za me.

Prepričan sem, da veste, gospa grofica, kaj me je napotilo, da sem napisal to pismo. Pisano je od ubogega misijonarja, ki si vedno glavo beli, kako bi se dalo priti do novih sredstev za razširjanje naše sv. vere. Razumete, to vem, a dovolite, da ponovim: ustanavljati misijone v teh popolnoma paganskih krajih je težavno. Če bi hotel kaj doseči, moral bi biti svetnik ali pa bi moral čudeže delati. Ker pa nisem ni prvo in tudi drugega ne znam, mi nič drugega ne preostaja, nego da se v vrstim beračem.

Blagoslovi naj Vas ljubi Izveličar in Vam obilo poplača vse, kar storite dobrega misijonom!

Kratka misijonska poročila.

Iz Namaqua-dežeze nam piše sestra Marija Aimée, ena izmed naših misijonskih kandidatinj, ki je bila sprejeta pri čast. oblatinjah sv. Franciška Saleškega. Novicijat je dovršila v Urfaru pri Lincu in biva sedaj že nekaj mesecev na misijonski postaji Matjeskloof v južno-zapadni Afriki. Piše nam: »Kolikokrat še vedno mislim nazaj na Marija-Sorg«, tega mi niti ne morete verjeti. Kolik razloček med lepim Marija-Sorg in ubogo Afriko! Tam po leti vse zeleno, tu vse rujavo. Zasadili smo si sicer vrt z evropsko zelenjavo, toda pri tem so velike težkoče. Primanjkuje namreč vode in vrhu tega je to leto še posebno slabo za Afriko. Sedaj imamo zimo, toda ne dežuje skoro nič. Zemlja je večidel peščena; tudi je mnogo bregov, toda so v žalostnem stanju. Večinoma je golo pečevje, le tu in tam klije kako zelenje, ki je deloma tudi strupeno; le koze in ovce še najdejo skromno hrano. Hvala Bogu, da sem popolnoma tam, kjer me ljubi Bog hoče imeti. Čez nekaj mesecev se moram podati v nemški misjon (v Pello). Tukaj sem pri ljubeznivi sestri Pauli Angeli, da se naučim hotentotskega narečja in se

privadam podnebjju. Sedaj pa me prosim spremljajte malo v šolo. Kaka revščina vlada tu; šola je veliko premajna, otroci so le na pol oblečeni, veliko otrok ne more niti v šolo, niti v nedeljo v cerkev, ker nimajo sploh nikake obleke. Prosim, bodite Vi gospa glavna voditeljica to leto božično detece za naš ubogi misijon in pošljite nam tudi majhno darilce za zgradbo nove šole. Zaupam na ljubega Boga in na Vas.«

O. Dürr očetov sv. Duha v Kibošo ob Kilimandčaro je prejel pred nedavnim časom nekoliko izvodov misijonskega katekizma za vikarijata Severni- in Srednji-Sanzibar. Katekizem je pisan v Kisvaheli-narečju in se je tiskal v naši misijonski tiskarni v Maria-Sorg pri Solnogradu. O. Dürr izraža svoje veselje nad katekizmom sledeče: »Vendar je slednjič prinesel naš sel zaželjene katekizme. Veliko veselje je zavladalo zbog tega ne samo v Kibošo, Kilema in Bombo, ampak tudi v vseh misijonih angleškega (msgr. Allgeyer) in nemškega (msgr. Vogt) vikarijata. Vsaki postaji smo poslali nekaj izvodov. Najboljši dokaz splošne zadovoljnosti je to, da je generalni kapitel vikarijata Bagamoyo pod

predsedništvom msgr. Vogt enoglasno sklenil, da hoče Vaše Blagorodje prositi za novo pošiljatev teh knjig. Verniki jih niso nič manj veselili, ko misijonarji. Saj je vendar isti katekizem, katerega že poznajo od začetka svojega katehumenata, katerega so se leta in leta z vnmemo učili in katerega — to moramo priznati — znajo tako dobro na pamet. Očetje, sestre in katehisti so po sprejemu knjig poklicali njih vsebino vernikom in katehumenom na novo v spomin in zdi se, kakor bi od tistega časa učne ure zadobile novo mikavost za učitelje in za učence. Ni lahko poučevati katekizem tu, kjer skoraj nikdo ne zna čitati. Koliko truda stane, predno se ga naučijo otroci, kaj še le potem odrasli in starci! Spomin zamorcev ne ohrani dolgo svoje čiloslji in sprejemljivosti.

Sestre „Dobre in vedne pomoči“ delujejo na otoku Mauritius kaj blagodejno in so torej zelo vredne kake podpore, zlasti ker so zelo uboge. 11. listopada so nam poročale podrobnejše o svojem delovanju med tamošnjimi prebivalci. »Sedaj imamo 150 gojencev, vse iz revnih družin. Nekaj jih je rjave, večina pa črne polti. Belokožci dajejo svoje otroke »damam iz Lorete« angleškim redovnicam v vzgojo ali pa v svetne zavode. Prebivalci so zvečine črne, le nekaj družin je bele polti, med njimi pa prebivajo Kreoli. Prebivalci otoka Mauritius so skoro vsi omikani, pagani so le Indijci, ki jih pošiljajo posestniki sladkornih tovarn iz Indije, da sade sladkorni trs. — Gotovo bi radi zvedeli kaj več o našem tukajšnjem delovanju, gospa glavna voditeljica. Naše sestre oskrbujejo na otoku zavod gobavih z nad sto bolniki. Vodstvo provincije je v Port-Louis. Tam imamo sirotišnico, šolo in hišnico s 50 bolniki. Oskrbumo tudi obe vladni bolnišnici. Vlada podpira sestre, ki tam strežejo. Skoro v vsaki vasi imamo šolo in bolnišnico. Naš glavni sedež je v Rimu, via Merulana.«

O bolnikih za spancem. Ta bolezen zahteva vedno več žrtev, piše sestra Stanislaja, prednica sester sv. Jožefa Kliniškega v Landana, z dne 8. listopada 1907. »Med dru-

gimi smo pokopali tudi ubogo ženo, koje telo je bilo polno ran. Pet mescev je trpela pravo mučenstvo, ki je je prenašala zelo potrpežljivo v spravo za grehe svojega življenja. Nekaj jih bo zopet kmalu umrlo, o čemur so že sami prepričani. Nekateri so tako srečni, da smejo prejemati večkrat sv. obhajilo. Dobra hrana in snažnost so edino koristno sredstvo proti tej bolezni, takozvani gresyl-strup pa edino zdravilo, ki ga rabimo.

Živinska kuga v Mariannahill. Južnoafriški misijoni so v zadnjih letih v vedni nevarnosti vsled razširjajoče se živinske kuge, da izgube vso svojo živino, kar pomenja življensko vprašanje celega misijona. To bolezen razširja žuželka neke vrste klōp ali laščic. O tem piše iz Mariannahill sestra Jožefa iz družbe »Dragocene Krvi« z dne 19. prosinca t. l. sledeče: »Gotovo že veste, da razsaja tukaj pri nas živinska kuga. Zelo bi bilo tolažilno, če bi vam mogla pošiljati o tem veselih novic, a kuga se le vedno bolj razširja, namesto da bi se omejila, in tako je zapovedala vlada pred 14 dnevi, da se mora za dve leti odstraniti vsa goveja živina; s tem upajo zatreti žuželko, ki razširja to kugo. Bajje živi ta žuželka le eno in pol leta, potem pogine in tako mislijo, da jih črez 2 leti ne bo nič več. To pa je zelo veliko vprašanje, ker se klopi ne vsedejo samo na govejo živino, ampak tudi na druge živali, čeprav istih ne okužijo. Ker se mora vsaka živina odstraniti, je to za nas hud udarec. Od česa vendar hoče živeti toliko ljudi, če ni živine, zlasti bolniki in slabotni brez mleka in surovega masla in brez mesa. Zato so se pa voločastiti očetje na vse mogoče načine trudili in prosili pri vladi, da bi nam vsaj nekaj krav pustili, ki nam dajejo mleko. Na mnogo moledovanje so uslišali njihove prošnje. Vole smo že vse odstranili; dal Bog, da bi vsaj pri tem ostalo! Reči moramo: Bog je dal, Bog je vzal. Mogoče nam pa nakloni Bog zato več dobrotnikov v Evropi, da dobimo nekaj več podpore. Darovi, ki smo jih doslej dobivali, so bili bolj skromni, a Bog svojih ne zapusti.

O. Doppler iz družbe očetov sv. Duha, ki je našim bralcem pred kratkim pripovedoval ganljivi življenjepis vrliga katehista Marijo Jožefa, piše nam z dne 12. grudnia 1907, da še vedno trpi njegov revni misijon Linzolo na strašni bolezni, ki uspava ljudi, proti kateri so bila doslej tudi vsa sredstva brezuspešna. Piše nadalje: »Več naših katehistov je že obolelo na tej bolezni, ko so izvrševali svojo službo in obiskovali bolnike. Ljubi Bog bo poplačal njih požrtvovalnost, ki je tem plemenitejša ker jo ljudje tako malo ali mnogokrat skoro ne poznajo. Naši ubogi črnici se praznoverno zelo bojijo te čudne bolezni in dobro vedo, da je njen konec smrt. Takim bolnikom

nič več ne strežejo, ne kličejo čarovnikov na pomoč in če tak bolnik umrje, ga zagrebeje brez vsakih slovesnosti. To bolezen smatrajo za neko skrivnostno bolezen, koje ime nikdar ne izpregovorijo in se je z vso skrbnostjo izogibljajo. — Da bi pač božja previdnost pokazala sredstvo, ki je doslej še neznano, ker ima tudi za to, kakor za vsako drugo bolezen, že pripravljeno. Ob tem pogledu krči se nam misijonarjem srce, če gledamo, kako usahne ta in oni, ne da bi mogli pomagati zlasti če je med njimi kak priden naš sodelavec, ki nam pomoga pri pastirovanju duš! Bodi češčen ljubi Bog vsikdar tudi v tem križu!»

Duhovni zakladi vseh pospešiteljev in dobrotnikov družbe sv. Petra Klaverja.

Udeležujejo se:

1. vseh zaslug in molitev od družbe podpiranih misijonarjev Afrike;
2. molitev spreobrnjenih zamorcev in hvaležnosti zelo mnogih v smrtni uri krščenih zamorskih otrok;
3. delovanja udov družbe sv. Petra Klaverja;
4. molitve, ki se vršijo vsak dan za nje v družbi;
5. jedne sv. maše, katera se bere vsako tretjo nedeljo na njihov namen in sv. obhajila, katerega isti dan darujejo za nje vsi udje družbe;
6. po svoji smrti: jedne sv. maše, ki se daruje vsak tretji petek v mesecu za njihov dušni mir in ravnotako svetega obhajila, katerega prejmejo na ta dan vsi udje družbe v ta namen;
7. jedne sv. maše, katera se bere vsako leto meseca novembra za pokojne zunanje ude, pospešitelje in dobrotnike.

~~Popolni odpustek~~ Popolni odpustek, ~~Popolni odpustek~~

ki ga lahko dobijo udje družbe sv. Petra Klaverja meseca kimačva.

15. vinotoka, na god sv. Terezije.

28. vinotoka, na god sv. apostolov Simona in Jude Tadeja.

Pogoji: Vreden sprejem zakramenta sv. pokore in presv. Rešnjega Telesa, obiskanje cerkve in molitev po namenu sv. Očeta za razširjanje sv. vere.

Ponatis člankov iz „Odmeva iz Afrike“ ni dovoljen, ponatis misijonskih pisem in poročil le s natančnim podatkom virov.

Izdaja Klaverjeva družba v Solnogradu. — Odgovoren urednik: Anton Slamič.
Tisk tiskarne sv. Cirila v Mariboru.